

Obsah

Úvod	7
1. Význam systémového přístupu k informační činnosti	
1.1 Pojem a význam systémů všeobecně	11
1.11 Systémový přístup	11
1.12 Pojem systém	12
1.13 Význam systémů	14
1.2 Vznik informačního problému a nutnost jeho řešení	15
1.21 Význam odborných (kognitivních) informací	15
1.22 Nutnost řešení informačního problému	16
1.3 Systémový přístup k řešení informačního problému	18
1.31 Systémová analýza	18
1.32 Zjištění dosavadního stavu zpřístupňování odborných informací	20
1.33 Rozbor informační činnosti systémovým přístupem	22
2. Celková charakteristika informačních systémů	
2.1 Pojem a funkce informačních systémů	29
2.11 Podstata informačního systému	29
2.12 Funkce informačního systému	29
2.2 Třídění informačních systémů z hlediska systémové techniky	32
2.3 Třídění informačních systémů z hlediska informatiky	35
2.4 Národní informační systémy	39
2.5 Mezinárodní informační systémy	43

2.6	Mezioborové informační systémy	48
-----	--------------------------------	----

3. Struktura a okolí informačních systémů

3.1	Rozbor složek informačního systému	53
3.11	<i>Funkční složky</i>	53
3.12	<i>Organizační složky</i>	57
3.2	Charakteristika informačních prvků systému	58
3.21	<i>Hlavní druhy informačních prvků (prostředků)</i>	58
3.22	<i>Informační dokumenty</i>	60
3.23	<i>Informační pracovníci</i>	62
3.3	Vlastnosti a vztahy informačních složek a prvků	63
3.31	<i>Vlastnosti složek a prvků</i>	63
3.32	<i>Vztahy složek a prvků</i>	64
3.4	Chování informačních systémů	66
3.5	Okolí informačních systémů	69
3.6	Integrace informačních systémů	72

4. Výstavba a realizace informačních systémů

4.1	Předpoklady výstavby informačních systémů	78
4.11	<i>Všeobecné předpoklady výstavby</i>	78
4.12	<i>Vnitřní předpoklady výstavby</i>	80
4.13	<i>Vnější předpoklady výstavby</i>	82
4.2	Celkové prostředí navrhovaných systémů	82
4.3	Vypracování návrhů (modelů) informačních systémů	85
4.4	Postup při realizaci výstavby informačních systémů	88
4.5	Racionalizace informačních procesů a prostředků	90
4.51	<i>Možnosti racionalizace informačních systémů</i>	91
4.52	<i>Technické prostředky racionalizace</i>	92
4.6	Způsoby působení informačních systémů	93
4.61	<i>Adresní výstupy z informačních systémů</i>	94
4.62	<i>Neadresní výstupy z informačních systémů</i>	96

5. Databanky a jiné mechanizované informační systémy

5.1	Faktografické informace a jejich kategorie	98
-----	--	----

5.11	<i>Pojem a význam faktografických informací</i>	98
5.12	<i>Druhy faktografických informací</i>	100
5.13	<i>Sociálně ekonomické informace</i>	103
5.2	<i>Vytváření faktografických informačních fondů</i>	104
5.21	<i>Provádění faktografického průzkumu</i>	105
5.22	<i>Tvorba faktografického fondu</i>	107
5.3	<i>Vznik a význam databank</i>	109
5.31	<i>Pojem databanka</i>	109
5.32	<i>Funkce databanky</i>	110
5.4	<i>Druhy databank a dataservisů</i>	113
5.41	<i>Členění databank z hlediska jejich působnosti</i>	113
5.42	<i>Členění databank z hlediska druhů v nich zpracovávaných údajů</i>	114
5.43	<i>Členění databank podle způsobu v nich zpracovávaných údajů</i>	116
5.5	<i>Jiné mechanizované informační systémy</i>	118
5.51	<i>Pojem a druhy mechanizovaných informačních systémů</i>	118
5.52	<i>Výstupy mechanizovaných informačních systémů</i>	121

6. Postup informací uvnitř a mezi systémy

6.1	<i>Různé způsoby postupu informací</i>	126
6.2	<i>Přenos informací v prostoru a čase</i>	127
6.21	<i>Přenos informací v prostoru</i>	127
6.22	<i>Přenos informací v čase</i>	129
6.3	<i>Tok informací uvnitř a mezi organizacemi</i>	130
6.31	<i>Tok informací uvnitř organizací</i>	130
6.32	<i>Tok informací mezi organizacemi</i>	132
6.4	<i>Horizontální, vertikální a příčné proudění informací</i>	133
6.41	<i>Horizontální a vertikální proudění informací v prostoru</i>	133
6.42	<i>Horizontální a vertikální proudění informací v čase</i>	134
6.43	<i>Příčné proudění informací v prostoru a čase</i>	136
6.5	<i>Šíření obsahu informací uvnitř a mezi obory</i>	137
6.51	<i>Ovlivňování problematik informacemi vlastního oboru</i>	137
6.52	<i>Ovlivňování problematik informacemi z okrajových oborů</i>	137
6.6	<i>Jednoduchý a složitý postup informací</i>	138
6.7	<i>Jednosměrný a obousměrný postup informací</i>	142

6.8	Zpřístupňování informací zjevnými a skrytými informačními kanály	143
6.81	<i>Sdělování informací formálními informačními prostředky</i>	143
6.82	<i>Sdělování informací neformálními informačními prostředky</i>	144

7. Vztah mezi informačními a jinými systémy

7.1	Vzájemný vztah mezi informačními systémy	149
7.11	<i>Vzájemné výstupy a vstupy informací mezi informačními systémy</i>	150
7.12	<i>Horizontální a vertikální kooperace mezi informačními systémy</i>	151
7.13	<i>Porovnání informačních složek a prvků informačních systémů</i>	153
7.2	Vztah informačního systému k systému tvorby informací	154
7.21	<i>Analýza systému tvorby informací</i>	154
7.22	<i>Souvislost mezi systémem tvorby informací a systémem zprostředkování informací</i>	155
7.3	Vztah informačního systému k systému potřeby informací	157
7.31	<i>Analýza systému potřeby informací</i>	158
7.32	<i>Souvislost mezi systémem zprostředkování a systémem potřeby informací</i>	158
7.4	Vztah informačního systému k řídicímu systému	161
7.41	<i>Analýza řídicího systému</i>	161
7.42	<i>Souvislost mezi řídicím systémem a informačním systémem</i>	163
7.5	Vztah informačního systému k výzkumnému systému	165
7.51	<i>Analýza výzkumného systému</i>	166
7.52	<i>Souvislost mezi výzkumným a informačním systémem</i>	167
7.53	<i>Systémové porovnání výzkumné a informační činnosti</i>	169
7.6	Vztah informačního systému k obchodnímu systému	170
7.61	<i>Analýza a porovnání struktury obchodního a informačního systému</i>	170
7.62	<i>Analýza a porovnání funkce obchodního a informačního systému</i>	173

8. Efektivnost informačních systémů

8.1	Všeobecné aspekty efektivnosti informačních systémů	176
8.2	Produktivita informační činnosti	177
8.3	Účinnost informační činnosti	179
8.4	Rentabilita informační činnosti	181
8.5	Rozbor efektivnosti informačního systému	184
8.51	<i>Efektivnost celkové struktury informačního systému</i>	185
8.52	<i>Efektivnost některých funkčních složek informačního systému</i>	188
8.53	<i>Efektivnost některých informačních prostředků</i>	193
8.54	<i>Efektivnost racionalizace informační činnosti</i>	194
8.6	Celkové předpoklady zajištění efektivnosti informačních systémů	197

9. Informační systémy a jejich uživatelé

9.1	Pojem a význam uživatelů informačních systémů	202
9.11	<i>Vymezení pojmu uživatel odborných informací</i>	202
9.12	<i>Význam uživatelů odborných informací</i>	204
9.2	Druhy uživatelů a celková jejich charakteristika	206
9.3	Informační úroveň uživatelů informačních systémů	212
9.31	<i>Celková charakteristika informační úrovně uživatelů</i>	212
9.32	<i>Význam informační úrovně uživatelů odborných informací</i>	214
9.4	Zjišťování potřeb, požadavků a zájmů uživatelů informačních systémů	216
9.41	<i>Druhy údajů sledovaných a zjišťovaných při průzkumu potřeb uživatelů</i>	217
9.42	<i>Metody a prostředky používané při průzkumu</i>	220
9.5	Psychologický přístup k uživatelům informačních systémů	222
9.51	<i>Některé psychologické aspekty uživatelů informací</i>	223
9.52	<i>Některé psychologické aspekty zpřístupňovaných informací</i>	225
9.6	Výchova uživatelů informačních systémů	227
9.61	<i>Celkový význam výchovy uživatelů odborných informací</i>	228
9.62	<i>Organizace a náplň výchovy uživatelů informací</i>	229

10. Prognostika v informačních systémech

10.1	Celkový význam předvídání	232
10.2	Společné aspekty prognostiky a informatiky	234
10.3	Porovnání prognostiky a informatiky	236
10.4	Vztah mezi prognostickými a informačními systémy	237
10.41	<i>Obdobná činnost obou systémů</i>	237
10.42	<i>Vzájemná závislost obou systémů</i>	239
10.5	Prognostické informace v informačních systémech	241
10.6	Gnoseologická funkce informačních systémů	243
10.61	<i>Stupně poznání zpřístupňovaných problematik</i>	244
10.62	<i>Možnosti zvýšení poznání jednotlivých problematik</i>	246
10.63	<i>Celková možnost poznání jednotlivých univerz v daných problematikách</i>	248
	Literatura	253
	Věcný rejstřík	257
	Резюме	265
	Summary	268